



Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 274g/2025

privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 49
alin. (1) din Legea nr. 371 din 1 decembrie 2006 cu privire la asistența
juridică internațională în materie penală

(imprevizibilitatea textului „dă asigurări apreciate ca fiind suficiente”)

CHIȘINĂU

21 mai 2026

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Domnica MANOLE, *Președinte*,
dlui Sergiu LITVINENCO,
dlui Ion MALANCIUC,
nei Viorica PUICA,
dlui Nicolae ROȘCA,
nei Liuba ȘOVA, judecători,
cu participarea dlui Andrei Harbuz, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 26 decembrie 2025,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 21 mai 2026, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a textului „dă asigurări apreciate ca fiind suficiente” din articolul 49 alin. (1) din Legea nr. 371 din 1 decembrie 2006 cu privire la asistența juridică internațională în materie penală, ridicată de dl avocat Mihail Zero, în interesele dlui Anthony Goujon, în dosarul nr. 7r-13/2025, pendinte la Curtea de Apel Centru.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de un complet de judecată format din dnii Ion Bulhac, Vitalie Pîslariuc și de dna Natalia Mămăligă, judecători la Curtea de Apel Centru, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

ÎN FAPT

A. Circumstanțele cauzei

3. Așa cum au fost formulate de autorul sesizării, circumstanțele cauzei pot fi rezumate după cum urmează.

4. La 29 august și 7 septembrie 2022, Tribunalul Judiciar din Paris, Republica Franceză, a emis două mandate de arestare în privința dlui Anthony Goujon.

5. La 7 noiembrie 2022, Tribunalul Judiciar din Le Mans, Republica Franceză, l-a găsit vinovat pe dl Anthony Goujon de comiterea unei tentative de escrocherie (*înșelăciune*) cu uzurpare de calități oficiale în stare de recidivă.

6. Ulterior, autoritățile competente ale Republicii Franceze s-au adresat autorităților responsabile din Republica Moldova cu solicitarea de a-l extrăda pe dl Anthony Goujon.

7. La 20 februarie și 19 mai 2023, Procuratura Republicii Moldova și Ministerul Justiției i-au solicitat Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, să-l extrădeze pe dl Anthony Goujon autorităților competente ale Republicii Franceze.

8. Printr-o încheiere din 9 septembrie 2025, Judecătoria Chișinău a admis demersurile de extrădare. Dl Anthony Goujon a atacat cu recurs încheierea.

9. În procesul examinării recursului, dl avocat Mihail Zero a ridicat, în interesele dlui Anthony Goujon, excepția de neconstituționalitate a textului „dă asigurări apreciate ca fiind suficiente” din articolul 49 alin. (1) din Legea nr. 371 din 1 decembrie 2006 cu privire la asistența juridică internațională în materie penală.

10. Printr-o încheiere din 18 decembrie 2025, un complet de judecată format din dnii Ion Bulhac, Vitalie Pîslariuc și de dna Natalia Mămăligă a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a dispus trimiterea sesizării la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

Legislația pertinentă

11. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 1 Statul Republica Moldova

„[...]”

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.”

Articolul 4 Drepturile și libertățile omului

„(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.”

Articolul 16 Egalitatea

„(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.”

Articolul 20 Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.”

Articolul 21

Prezumția nevinovăției

„Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.”

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

Articolul 54

Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

„(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.”

12. Prevederile relevante ale Codului de procedură penală, adoptat prin Legea nr. 122 din 14 martie 2003, sunt următoarele:

Articolul 544

Executarea cererii de extrădare a persoanelor care se află pe teritoriul Republicii Moldova

„[...]”

(9) Hotărârea judecătorească asupra extrădării poate fi atacată cu recurs de către procuror, precum și de către persoana extrădată sau avocatul ei, în termen de 10 zile de la pronunțare, la Curtea de Apel Chișinău. Recursul se judecă conform prevederilor secțiunii a 2-a din capitolul IV titlul II partea specială a prezentului cod. Hotărârea judecătorească de instrucție, devenită definitivă, se expediază Procuraturii Generale și Ministerului Justiției pentru executare sau pentru informarea statului solicitant.”

13. Prevederile relevante ale Legii nr. 371 din 1 decembrie 2006 cu privire la asistența juridică internațională în materie penală sunt următoarele:

Articolul 49

Soluționarea cauzei

„(1) În cazul în care se solicită extrădarea unei persoane în vederea executării unei pedepse pronunțate, printr-o hotărîre judecătorească, împotriva sa *in absentia*, Republica Moldova poate refuza extrădarea în acest scop dacă va considera că procedura de judecată nu a luat în vedere dreptul la apărare, recunoscut oricărei persoane învinuite de săvîrșirea unei infracțiuni. Extrădarea se acordă totuși dacă statul solicitant **dă asigurări apreciate ca fiind suficiente** pentru a garanta persoanei a cărei extrădare se cere dreptul la o nouă procedură de judecată care să îi garanteze dreptul la apărare.

(2) În cazul în care Republica Moldova comunică persoanei a cărei extrădare se cere hotărîrea judecătorească de condamnare pronunțată în lipsa ei, statul solicitant nu va considera această comunicare drept un act care atrage efecte față de procedura penală în acest stat.”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

14. Autorul excepției susține că textul „dă asigurări apreciate ca fiind suficiente” din articolul 49 alin. (1) din Legea nr. 371 din 1 decembrie 2006 cu privire la asistența juridică internațională în materie penală este formulată vag. Legislatorul nu a stabilit criterii clare cu privire la aprecierea caracterului suficient al asigurărilor, fapt care acordă autorităților o marjă discreționară excesivă în evaluarea garanțiilor oferite de statul solicitant. Din cauza ambiguității legii, persoana condamnată în lipsă poate fi extrădată fără a avea vreo garanție reală că va fi rejudecată potrivit exigențelor unui proces echitabil.

15. În opinia autorului sesizării, prevederile contestate contravin articolelor 1 alin. (3), 4, 16, 20, 21, 23 și 54 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

16. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

17. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Legea nr. 371 din 1 decembrie 2006 cu privire la asistența juridică internațională în materie penală, ține de competența Curții Constituționale.

18. Curtea constată că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de avocatul unei părți în proces. Astfel, excepția este formulată de un subiect abilitat cu acest drept, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

19. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie textul „dă asigurări apreciate ca fiind suficiente” din articolul 49 alin. (1) din Legea nr. 371 din 1 decembrie 2006 cu privire la asistența juridică internațională în materie penală, care nu a făcut anterior obiect al controlului de constituționalitate.

20. Curtea notează că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată într-o cauză în care se examinează recursul împotriva unei încheieri a primei instanțe în care s-au admis demersurile Ministerului Justiției și Procuraturii Generale cu privire la extrădarea unei persoane care se află pe teritoriul Republicii Moldova. Astfel, Curtea de Apel Centru ar putea ține cont de

prevederile contestate la examinarea recursului în cauza în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate.

21. Curtea reține că o altă condiție obligatorie pentru ca excepția de neconstituționalitate să poată fi examinată în fond este incidența unui drept fundamental. Astfel, Curtea va analiza, prin prisma argumentelor autorului sesizării, dacă prevederile contestate reprezintă o ingerință într-un drept fundamental (a se vedea DCC nr. 87 din 25 iulie 2024, § 15).

22. Autorul excepției susține că prevederile contestate sunt contrare articolelor 1 alin. (3) (*statul Republica Moldova*), 4 (*drepturile și libertățile omului*), 16 (*egalitatea*), 20 (*accesul liber la justiție*), 21 (*prezumpția nevinovăției*), 23 (*dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle*) și 54 (*restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți*) din Constituție.

23. Curtea reiterează că articolele 1 alin. (3), 4, 16 și 54 din Constituție au un caracter general și pot fi invocate dacă se constată aplicabilitatea acestora împreună cu alte dispoziții din Constituție (a se vedea DCC nr.149 din 30 septembrie 2021, § 85; DCC nr.73 din 20 iunie 2024, § 23).

24. Referitor la articolul 21 din Constituție, Curtea observă că autorul excepției nu a prezentat argumente care să demonstreze incidența acestuia în prezenta cauză.

25. Cu privire la incidența articolelor 20 și 23 din Constituție, autorul sesizării susține că imprevizibilitatea prevederilor contestate afectează dreptul la un proces echitabil, pentru că persoana a cărei extrădare este solicitată nu-și poate anticipa în mod rezonabil situația juridică.

26. Curtea notează că dreptul de acces liber la justiție reclamă o posibilitate clară și concretă de a contesta un act care constituie o ingerință în exercitarea drepturilor (a se vedea HCC nr. 20 din 26 septembrie 2024, § 66). De asemenea, articolul 23 din Constituție nu-i impune Parlamentului obligația definirii tuturor termenilor folosiți în cuprinsul normelor de drept substanțial.

27. Cu titlu preliminar, Curtea subliniază că cetățenii străini sau apatrizii care sunt urmăriți penal sau care au fost condamnați într-un stat străin pentru săvârșirea unei fapte pasibile de pedeapsă în acel stat pot fi extrădați acestuia la cererea autorităților competente, în scopul urmăririi sau executării sentinței pronunțate pentru fapta comisă sau pronunțării unei noi sentințe (a se vedea articolele 42 alin. (1) din Legea nr. 371/2006 și 544 alin. (1) din Codul de procedură penală).

28. Curtea observă că atunci când se solicită extrădarea unei persoane în vederea executării unei pedepse pronunțate împotriva sa, printr-o hotărâre judecătorească, *in absentia*, Republica Moldova poate refuza extrădarea în acest scop dacă va considera că procedura de judecată nu a luat în vedere dreptul la apărare, recunoscut oricărei persoane învinuite de săvârșirea unei infracțiuni. Totuși, extrădarea poate fi acordată dacă statul solicitant dă asigurări apreciate ca fiind suficiente pentru a garanta persoanei a cărei extrădare se cere dreptul la o nouă procedură de judecată care să îi garanteze dreptul la apărare (a se vedea articolul 49 alin. (1) din Legea nr. 371 din 1 decembrie 2006).

29. Prevederile Legii cu privire la asistența juridică internațională în materie penală și ale Codului de procedură penală sunt armonizate cu dispozițiile Convenției europene de extrădare, semnată la Paris la 13 decembrie 1957, în vigoare pentru Republica Moldova din 31 decembrie

1997. Prin acest instrument internațional, statele părți s-au angajat să-și predea reciproc, potrivit regulilor și sub condiții determinate, persoanele care sunt urmărite pentru o infracțiune sau căutate în vederea executării unei pedepse sau a unei măsuri de siguranță de către autoritățile judiciare ale părții solicitante.

30. Articolul 3 din Protocolul nr. 2 adițional la Convenția Europeană de extrădare, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 septembrie 2001, stabilește că atunci când o parte contractantă solicită unei alte părți contractante extrădarea unei persoane în vederea executării unei pedepse sau a unei măsuri de siguranță stabilite printr-o hotărâre pronunțată în lipsă împotriva sa, partea solicitată poate refuza extrădarea în acest scop, dacă, în opinia sa, procedura de judecată nu a satisfăcut minimul de drepturi de apărare recunoscute oricărei persoane învinuite de o infracțiune. Totuși, extrădarea se va acorda dacă partea solicitantă dă asigurări apreciate ca suficiente pentru a-i garanta persoanei a cărei extrădare se solicită dreptul la o nouă procedură de judecată care să-i salvgardeze drepturile la apărare. Această hotărâre îndreptățește partea solicitantă fie să execute judecata în cauză, dacă cel condamnat nu se împotrivește, fie să urmărească pe extrădat, în caz contrar.

31. Cu privire la pretinsa lipsă de previzibilitate a textului „dă asigurări apreciate ca fiind suficiente”, Curtea reține că caracterul general al acestei expresii nu presupune, în sine, o contradicție cu o normă constituțională. Dimpotrivă, la redactarea normei contestate legislatorul a preluat formularea articolului 3 din Protocolul nr. 2 adițional la Convenția Europeană de extrădare. Norma contestată implementează angajamentele statului care decurg din articolul 3 din Protocolul nr. 2 adițional la Convenție.

32. În jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut că, în materia extrădării, interdicția expunerii unei persoane la un risc de negare flagrantă a justiției are caracter excepțional și devine incidentă atunci când, în statul solicitant, există un risc real ca persoana să fie supusă unor deficiențe de o gravitate care anihilează însăși esența dreptului la un proces echitabil. Aceasta situație poate exista, între altele, în cazul unei condamnări pronunțate în lipsă fără posibilitatea unei rejudicări efective, al unui proces sumar desfășurat cu ignorarea totală a drepturilor apărării, al lipsei accesului la un tribunal independent și imparțial pentru controlul legalității detenției ori al refuzului deliberat și sistematic de acces la asistență juridică (a se vedea *Othman (Abu Qatada) v. Regatul Unit*, 17 ianuarie 2012, §§ 258-260).

33. Textul contestat le acordă instanțelor judecătorești competența de a aprecia, la modul concret, dacă garanțiile oferite de statul solicitant sunt suficiente, credibile și apte să înlăture un risc real de expunere a persoanei extrădate la o negare flagrantă a justiției. Aprecierea caracterului suficient al acestor asigurări implică o evaluare judiciară individualizată, realizată în funcție de circumstanțele cauzei, de natura garanțiilor oferite și de capacitatea acestora de a preveni riscurile invocate.

34. În acest context, Curtea reiterează jurisprudența sa în care a stabilit că legislația nu poate să exceleze în texte explicative. Pornind de la principiul aplicabilității generale a legilor, Curtea reține că una dintre tehnicile standard de reglementare constă în recurgerea mai curând la categorii generale, decât la liste exhaustive. Oricât de clar ar fi redactată o normă juridică, în orice sistem de drept există un element inevitabil de interpretare judiciară (a se

vedea DCC nr.92 din 7 iulie 2022, § 25; DCC nr.77 din 27 iunie 2024, § 25; DCC nr.135 din 22 septembrie 2025, §30). Astfel, rolul decizional acordat instanțelor de judecată urmărește tocmai înlăturarea dubiilor care persistă cu ocazia interpretării normelor (a se vedea DCC nr.87 din 25 iulie 2024, § 22; DCC nr.28 din 13 februarie 2025, § 24).

35. Curtea notează că destinatarul legii poate stabili sensul textului de lege criticat, inclusiv prin recurgerea la consiliere juridică sau prin aplicarea simplă a regulilor de interpretare lingvistică, pornind de la sensul textului criticat (a se vedea, *mutatis mutandis*, DCC nr. 166 din 13 noiembrie 2025, § 55).

36. Având în vedere considerentele menționate *supra*, Curtea reține că aspectele invocate în sesizare nu reprezintă o problemă de constituționalitate prin prisma articolului 20 din Constituție.

37. Pentru că nu s-a demonstrat vreo aparență de încălcare a unui drept fundamental prevăzut de Constituție, Curtea notează că nici articolele 1, 4, 16, 23 și 54 din Constituție nu sunt incidente.

38. Așadar, Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate nu întrunește condițiile de admisibilitate și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, pe baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g), 140 alin. (2) din Constituție, 27 alineatele (2), (3) lit. f) și (4) lit. d), 37 și 40 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a textului „dă asigurări apreciate ca fiind suficiente” din articolul 49 alin. (1) din Legea nr. 371 din 1 decembrie 2006 cu privire la asistența juridică internațională în materie penală, ridicată de dl avocat Mihail Zero, în interesele dlui Anthony Goujon, în dosarul nr. 7r-13/2025, pendinte la Curtea de Apel Centru.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

*Chișinău, 21 mai 2026
DCC nr. 87
Dosarul nr. 274g/2025*